

ศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

โทรศัพท์/โทรสาร 02-2819959 E-mail : droughtcenter@gmail.com

รายงานสถานการณ์ภัยพิบัติด้านการเกษตร

วันที่ 3 เมษายน 2568 (เวลา 15.00 น.)

1. สภาพอากาศ

1.1 ประกาศกรมอุตุนิยมวิทยา

ประกาศกรมอุตุนิยมวิทยา เรื่อง ฝนตกหนักถึงหนักมากบริเวณภาคใต้ (มีผลกระทบในช่วงวันที่ 3 - 4 เมษายน 2568) ฉบับที่ 6 ลงวันที่ 3 เมษายน 2568 เวลา 05.00 น.

ช่วงวันที่ 3 - 4 เม.ย. 2568 คลื่นกระแสลมฝ่ายตะวันตกเคลื่อนผ่านอ่าวไทย ภาคใต้ และทะเลอันดามัน ส่งผลให้ภาคใต้มีฝนเพิ่มขึ้น กับมีฝนตกหนักหลายพื้นที่ และมีฝนตกหนักมากบางแห่ง ขอให้ประชาชนบริเวณภาคใต้ระวังอันตรายจากฝนตกหนักถึงหนักมากและฝนที่ตกสะสม ซึ่งอาจทำให้เกิดน้ำท่วมฉับพลันและน้ำป่าไหลหลาก โดยเฉพาะพื้นที่ลาดเชิงเขาใกล้ทางน้ำไหลผ่านและพื้นที่ลุ่มไว้ด้วย

จังหวัดที่คาดว่าจะได้รับผลกระทบ มีดังนี้

วันที่ 3 เมษายน 2568

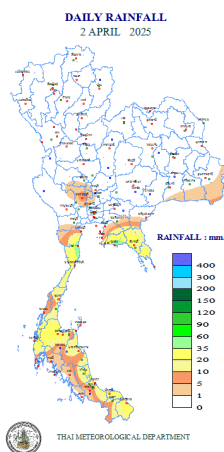
ภาคใต้ : จังหวัดเพชรบุรี ประจวบคีรีขันธ์ ชุมพร สุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช พัทลุง สงขลา ระนอง พังงา ภูเก็ต กระบี่ ตรัง และจังหวัดสตูล

วันที่ 4 เมษายน 2568

ภาคใต้ : จังหวัดสุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช พัทลุง สงขลา พังงา ภูเก็ต กระบี่ ตรัง และจังหวัดสตูล

สำหรับคลื่นลมบริเวณอ่าวไทยจะมีกำลังแรงขึ้น โดยอ่าวไทยจะมีคลื่นสูงประมาณ 2 เมตร บริเวณที่มีฝนฟ้าคะนองคลื่นสูงมากกว่า 2 เมตร ขอให้ชาวเรือเดินเรือด้วยความระมัดระวัง หลีกเลี่ยงการเดินเรือในบริเวณที่มีฝนฟ้าคะนองไว้ด้วย

1.2 ปริมาณน้ำฝน เวลา 07.00 น. วันที่ 2 เม.ย. 68 ถึง เวลา 07.00 น. วันที่ 3 เม.ย. 68

ที่	อำเภอ	จังหวัด	ปริมาณฝน (มม.)	ความรุนแรง
1	อ.หัวหิน	ประจวบคีรีขันธ์	58.9	ฝนตกหนัก
2	อ.เมือง	ระยอง	48.9	ฝนตกหนัก
3	อ.คลองใหญ่	ตราด	40.7	ฝนตกหนัก
4	อ.ตะกั่วป่า	พังงา	38.6	ฝนตกหนัก
5	อ.เมือง	สงขลา	33.2	ฝนตกปานกลาง

ฝนตกหนักมาก (>90 มม.) ฝนตกหนัก (35.1-90 มม.) ฝนตกปานกลาง (10.1-35.0 มม.) ฝนตกเล็กน้อย (0.1-10.0 มม.) ไม่มีฝน (0 มม.)
ข้อมูลจาก กรมอุตุนิยมวิทยา

2. สถานการณ์น้ำ (ข้อมูล ณ วันที่ 3 เม.ย. 68)

2.1 สภาพน้ำในอ่างเก็บน้ำ

สภาพน้ำในอ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่และขนาดกลาง ปริมาณน้ำในอ่างฯ 47,305 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 62 (ปริมาณน้ำใช้การได้ 23,366 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 45) ปริมาณน้ำในอ่างฯ เทียบกับปี 2567 (45,880 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 60) มากกว่าปี 2567 จำนวน 1,425 ล้าน ลบ.ม. ปริมาณน้ำไหลลงอ่าง 37.04 ล้าน ลบ.ม. ปริมาณน้ำระบาย 144.27 ล้าน ลบ.ม. สามารถรับน้ำได้อีก 29,033 ล้าน ลบ.ม.

สภาพน้ำในอ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่ ปริมาณน้ำในอ่างฯ 44,597 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 63 (ปริมาณน้ำใช้การได้ 21,058 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 44) ปริมาณน้ำในอ่างฯ เทียบกับปี 2567 (42,979 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 61) มากกว่า ปี 2567 จำนวน 1,617 ล้าน ลบ.ม. ปริมาณน้ำไหลลงอ่างฯ จำนวน 29.94 ล้าน ลบ.ม. ปริมาณน้ำระบาย 126.81 ล้าน ลบ.ม. สามารถรับน้ำได้อีก 26,330 ล้าน ลบ.ม.

ภาค	ขนาดใหญ่						ขนาดกลาง						รวม						รับได้อีก
	จำนวน (แห่ง)	ความจุ ที่ รณก.	ปริมาณน้ำ				จำนวน (แห่ง)	ความจุ ที่ รณก.	ปริมาณน้ำ				จำนวน (แห่ง)	ความจุ ที่ รณก.	ปริมาณน้ำ				
			ในอ่างฯ	% รณก.	ใช้การ	% ใช้การ			ในอ่างฯ	% รณก.	ใช้การ	% ใช้การ			ในอ่างฯ	% รณก.	ใช้การ	% ใช้การ	
เหนือ	8	24,825	15,087	61	8,342	46	80	1,083	627	58	537	54	88	25,908	15,714	61	8,879	47	10,194
ตอน.	12	8,368	3,874	46	2,222	33	226	2,061	970	47	807	43	238	10,429	4,844	46	3,028	35	5,586
กลาง	3	1,419	522	37	462	34	27	419	170	41	145	37	30	1,838	692	38	607	35	1,145
ตะวันตก	2	26,605	19,116	72	5,839	44	8	164	65	40	54	35	10	26,769	19,181	72	5,892	44	7,588
ตะวันออก	6	1,515	581	38	487	34	52	1,006	420	42	364	38	58	2,520	1,001	40	851	36	1,519
ใต้	4	8,194	5,417	66	3,706	57	42	680	456	67	402	64	46	8,874	5,873	66	4,108	58	3,001
รวม	35	70,926	44,597	63	21,058	44	435	5,411	2,708	50	2,308	46	470	76,338	47,305	62	23,366	45	29,033

(หน่วย : ล้าน ลบ.ม.)

อ่างเก็บน้ำภูมิพล สิริกิตี แควน้อยฯ และป่าสักชลสิทธิ์ รวม 4 อ่างฯ มีปริมาณน้ำในอ่างฯ 14,883 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 60 (ปริมาณน้ำใช้การได้ 8,187 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 45) ปริมาณน้ำไหลลงอ่าง 6.75 ล้าน ลบ.ม. ปริมาณน้ำระบาย 50.31 ล้าน ลบ.ม. สามารถรับน้ำได้อีก 9,988 ล้าน ลบ.ม.

อ่างเก็บน้ำ	ปริมาณน้ำในอ่างฯ		ปริมาณน้ำใช้การได้		ปริมาณน้ำไหลลงอ่างฯ		ปริมาณน้ำระบาย		ปริมาณน้ำรับ ได้อีก
	ปริมาณน้ำ	% ความจุอ่างฯ	ปริมาณน้ำ	% น้ำใช้การ	วันนี้	เมื่อวาน	วันนี้	เมื่อวาน	
ภูมิพล	7,827	58	4,027	42	1.78	5.98	15.10	15.05	5,635
สิริกิตี	6,193	65	3,343	50	4.97	0.75	27.00	27.07	3,317
ภูมิพล+สิริกิตี	14,020	61	7,370	45	6.75	6.73	42.10	42.12	8,952
แควน้อยฯ	532	57	489	55	0.00	0.02	3.89	3.89	407
ป่าสักชลสิทธิ์	331	35	328	34	0.00	0.00	4.32	4.33	629
รวมทั้งหมด	14,883	60	8,187	45	6.75	6.75	50.31	50.34	9,988

(หน่วย : ล้าน ลบ.ม.)

อ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่ที่อยู่ในเกณฑ์ มากกว่าร้อยละ 80 ขึ้นไปของความจุอ่างฯ จำนวน 1 อ่างฯ คือ อ่างฯ บางยาง (87%)

อ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่ที่อยู่ในเกณฑ์ น้อยกว่าหรือเท่ากับร้อยละ 30 ของความจุอ่างฯ จำนวน 3 อ่างฯ ได้แก่ อ่างฯ แม่มอก (24%) อ่างฯ ลำตะคอง (18%) และอ่างฯ คลองสิยัด (12%)

2.2 สภาพน้ำท่า

แม่น้ำปิง แม่น้ำวัง แม่น้ำยม แม่น้ำมูล แม่น้ำบางปะกง แม่น้ำท่าตะเภา แม่น้ำตาปี ปริมาณน้ำอยู่ในเกณฑ์น้อย

แม่น้ำน่าน แม่น้ำโก-ลก ปริมาณน้ำอยู่ในเกณฑ์ปกติ

แม่น้ำเจ้าพระยา สถานี C.2 ปริมาณน้ำไหลผ่าน 292 ลบ.ม./วินาที (เมื่อวาน 283 ลบ.ม./วินาที) ระดับน้ำ +17.28 ม.รทก. ต่ำกว่าตลิ่ง 8.42 ม.

เขื่อนเจ้าพระยา สถานี C.13 ปริมาณน้ำไหลผ่าน 70 ลบ.ม./วินาที (เมื่อวาน 70 ลบ.ม./วินาที) ระดับน้ำเหนือเขื่อน +14.61 ม.รทก. (เมื่อวาน +14.64 ม.รทก.) ระดับน้ำท้ายเขื่อน +5.37 ม.รทก. (เมื่อวาน +5.37 ม.รทก.)

รับน้ำเข้าระบบส่งน้ำทุ่งฝางตะวันออก รวม 97 ลบ.ม./วินาที (เมื่อวาน 102 ลบ.ม./วินาที) โดยผ่านคลองชัยนาทป่าสัก (ปตร.โม نرمย์) 81 ลบ.ม./วินาที คลองชัยนาท-อยุธยา (ปตร.มหาราช) 16 ลบ.ม./วินาที

แม่น้ำป่าสัก เขื่อนพระรามหก 9 ลบ.ม./วินาที (เมื่อวาน 9 ลบ.ม./วินาที) รับน้ำเข้าคลองระพีพัฒน์ 69 ลบ.ม./วินาที (เมื่อวาน 61 ลบ.ม./วินาที) ผ่านคลองระพีพัฒน์แยกตก (ปตร.พระศรีศัลป์) 17 ลบ.ม./วินาที และผ่านคลองระพีพัฒน์แยกใต้ (ปตร.พระศรีเสาวภาค) 23 ลบ.ม./วินาที

รับน้ำเข้าระบบส่งน้ำทุ่งฝางตะวันตก รวม 117 ลบ.ม./วินาที (เมื่อวาน 117 ลบ.ม./วินาที) โดยผ่านคลองมะขามเฒ่าอุทุมทอง (ปตร.มะขามเฒ่า-อุทุมทอง) 5 ลบ.ม./วินาที คลองมะขามเฒ่ากระเสียว (ปตร.มะขามเฒ่า-กระเสียว) - ลบ.ม./วินาที แม่น้ำสุพรรณ (ปตร.พลเทพ) 50 ลบ.ม./วินาที แม่น้ำน้อย (ปตร.บรมธาตุ) 51 ลบ.ม./วินาที และคลองเล็กอื่น ๆ 11 ลบ.ม./วินาที

อ.บางไทร สถานี C.29A ปริมาณน้ำไหลผ่านเฉลี่ย -131 ลบ.ม./วินาที (เมื่อวาน 43 ลบ.ม./วินาที)

2.3 คุณภาพน้ำ

กรมชลประทาน ติดตามตรวจสอบและเฝ้าระวังคุณภาพน้ำ (ค่าความเค็ม) ในแม่น้ำเจ้าพระยา

แม่น้ำ	จุดเฝ้าระวัง	ค่าความเค็ม (กรัม/ลิตร)							เกณฑ์	หมายเหตุ
		28 มี.ค. 68	29 มี.ค. 68	30 มี.ค. 68	31 มี.ค. 68	1 เม.ย. 68	2 เม.ย. 68	3 เม.ย. 68		
เจ้าพระยา	ปากคลองสำแล จ.ปทุมธานี	0.15	0.15	0.15	0.15	0.15	0.16	0.16	ปกติ	- เกณฑ์เฝ้าระวัง 0.25 กรัม/ลิตร - เกณฑ์มาตรฐานในการผลิตน้ำประปา 0.50 กรัม/ลิตร - เกณฑ์เฝ้าระวังเพื่อการเกษตร 2.00 กรัม/ลิตร
เจ้าพระยา	ทำนบกุ่มบุรี จ.นนทบุรี	0.17	0.17	0.17	0.17	0.17	0.17	0.34	ปกติ	
เจ้าพระยา	ทำนบกุ่มชลประทานสามเสน กทม.	0.18	0.18	0.18	0.18	0.19	0.21	0.66	ปกติ	

ที่มา: ฝ่ายตะกอนและคุณภาพน้ำ ส่วนอุทกวิทยา สำนักบริหารจัดการน้ำและอุทกวิทยา

2.4 สถานการณ์น้ำโขง

สถานี	ระดับตลิ่ง	ระดับน้ำ 3 เม.ย. 68	+ สูงกว่าตลิ่ง - ต่ำกว่าตลิ่ง
อ.เชียงแสน จ.เชียงราย	12.80	3.17	-9.63
อ.เชียงคาน จ.เลย	16.00	-	-
อ.เมือง จ.หนองคาย	12.20	2.06	-10.14
อ.เมือง จ.นครพนม	12.00	1.90	-10.10
อ.เมือง จ.มุกดาหาร	12.50	2.36	-10.14
อ.โขงเจียม จ.อุบลราชธานี	14.50	2.73	-11.77

หมายเหตุ ข้อมูลจาก www.drw.go.th

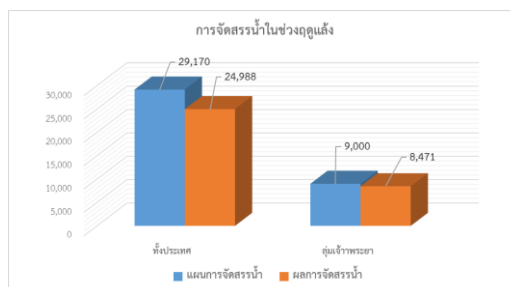
3. การจัดสรรน้ำฤดูแล้ง ปี 2567/68

แผนการจัดสรรน้ำ โครงการชลประทานขนาดใหญ่และขนาดกลางทั่วประเทศในช่วงฤดูแล้ง ปี 2567/68 (วันที่ 1 พ.ย. 67 ถึง 30 เม.ย. 68) ณ วันที่ 1 พฤศจิกายน 2567 ปริมาณน้ำต้นทุนสามารถใช้การได้ จำนวน 39,405 ล้าน ลบ.ม. โดยการวางแผนจัดสรรน้ำทั้งประเทศ จำนวน 29,170 ล้าน ลบ.ม.

ผลการจัดสรรน้ำ ทั่วประเทศ ตั้งแต่วันที่ 1 พฤศจิกายน 2567 – ปัจจุบัน ใช้น้ำไปแล้ว 24,988 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 86 ของแผนจัดสรรน้ำ ส่วนในเขตลุ่มน้ำเจ้าพระยา (เขื่อนภูมิพล สิริกิติ์ แคว้นน้อยๆ ป่าสักฯ) วันนี้ใช้น้ำไป 50.31 ล้าน ลบ.ม. ตั้งแต่วันที่ 1 พฤศจิกายน 2567 ถึงปัจจุบัน ใช้น้ำไปแล้ว 8,471 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 94 ของแผนจัดสรรน้ำ

หน่วย : ล้าน ลบ.ม.

พื้นที่	แผนการจัดสรรน้ำในช่วงฤดูแล้ง ปี 2567/68 (1 พ.ย.67 - 30 เม.ย.68)					ผลการจัดสรรน้ำ	
	อุปโภค-บริโภค	รักษาระบบนิเวศและอื่นๆ	การเกษตร	อุตสาหกรรม	รวม	ปริมาณน้ำ	% แผนจัดการจัดสรรน้ำ
ทั่วประเทศ	3,050	8,765	16,555	800	29,170	24,988	86
ลุ่มเจ้าพระยา	1,150	1,305	6,410	135	9,000	8,471	94

4. การเพาะปลูกพืชฤดูแล้ง ปี 2567/68

แผนการเพาะปลูกพืชฤดูแล้ง ปี 2567/68

ทั่วประเทศ จำนวน 15.38 ล้านไร่ แบ่งเป็น ข้าว 12.73 ล้านไร่ พืชไร่-พืชผัก 2.65 ล้านไร่

ลุ่มเจ้าพระยา จำนวน 8.81 ล้านไร่ แบ่งเป็น ข้าว 8.05 ล้านไร่ พืชไร่-พืชผัก 0.76 ล้านไร่

ผลการเพาะปลูกพืชฤดูแล้ง ปี 2567/68 (ข้อมูล ณ วันที่ 2 เมษายน 2568)

ทั่วประเทศ จำนวน 14.91 ล้านไร่ แบ่งเป็น ข้าว 13.32 ล้านไร่ พืชไร่-พืชผัก 1.57 ล้านไร่

ลุ่มเจ้าพระยา จำนวน 8.84 ล้านไร่ แบ่งเป็น ข้าว 8.36 ล้านไร่ พืชไร่-พืชผัก 0.46 ล้านไร่

ขอบเขตพื้นที่	พื้นที่แหล่งน้ำ	แผนการเพาะปลูก ปี 2567/68			สถานการณ์การเพาะปลูก ปี 2567/68			% ผลปลูก ข้าวรอบ 2 เทียบกับแผน
		ข้าวรอบที่ 2	พืชไร่ พืชผัก	รวม	ข้าวรอบที่ 2	พืชไร่ พืชผัก	รวม ทั้งหมด	
ทั้งประเทศ (77 จังหวัด)	ในเขตชลประทาน	10.02	0.62	10.64	9.93	0.59	10.54	99
	นอกเขตชลประทาน	2.71	2.03	4.74	3.39	0.98	4.37	125
	รวม	12.73	2.65	15.38	13.32	1.57	14.91	105
ลุ่มน้ำเจ้าพระยา (22 จังหวัด)	ในเขตชลประทาน	6.47	0.09	6.56	6.35	0.16	6.53	98
	นอกเขตชลประทาน	1.58	0.67	2.25	2.01	0.30	2.31	127
	รวม	8.05	0.76	8.81	8.36	0.46	8.84	104

พื้นที่ปลูกข้าวรอบที่ 2 เกินกว่าแผน (ทั้งประเทศ)

ในเขตชลประทาน 33 จังหวัด ได้แก่จังหวัดเชียงราย เชียงใหม่ ตาก นครสวรรค์ พะเยา พิจิตร พิษณุโลก เพชรบูรณ์ แพร่ ลำพูน สุโขทัย นครพนม บึงกาฬ ยโสธร ร้อยเอ็ด เลย สุรินทร์ หนองบัวลำภู อุดรธานี อุบลราชธานี นนทบุรี ปทุมธานี ลพบุรี สระบุรี อ่างทอง ฉะเชิงเทรา ชลบุรี นครนายก ประจวบคีรีขันธ์ เพชรบุรี สมุทรสงคราม สุพรรณบุรี และจังหวัดกระบี่

นอกเขตชลประทาน 35 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดกำแพงเพชร เชียงใหม่ ตาก นครสวรรค์ พะเยา พิจิตร พิษณุโลก เพชรบูรณ์ แพร่ แม่ฮ่องสอน ลำปาง สุโขทัย อุทัยธานี ขอนแก่น ชัยภูมิ นครพนม นครราชสีมา บึงกาฬ มหาสารคาม มุกดาหาร ยโสธร ร้อยเอ็ด ศรีสะเกษ สกลนคร สุรินทร์ หนองคาย หนองบัวลำภู อำนาจเจริญ อุบลราชธานี ชัยนาท สระบุรี ตราด นครนายก กาญจนบุรี และจังหวัดสุพรรณบุรี

พื้นที่ปลูกข้าวรอบที่ 2 เกินกว่าแผน (ลุ่มน้ำเจ้าพระยา)

ในเขตชลประทาน 12 จังหวัด ได้แก่จังหวัดตาก นครสวรรค์ พิษณุโลก สุโขทัย นนทบุรี ปทุมธานี ลพบุรี สระบุรี อ่างทอง ฉะเชิงเทรา นครนายก และจังหวัดสมุทรสาคร

นอกเขตชลประทาน 10 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดกำแพงเพชร ตาก นครสวรรค์ พิจิตร พิษณุโลก สุโขทัย ชัยนาท สระบุรี นครนายก และจังหวัดสุพรรณบุรี

5. ผลกระทบด้านการเกษตร

5.1 อุทกภัยภาคใต้ ช่วงภัย 20 พ.ย. 67 - ปัจจุบัน

ด้านพืช ได้รับผลกระทบ 11 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดชุมพร ตรัง นครศรีธรรมราช นราธิวาส ปัตตานี พัทลุง ยะลา ธารนง สงขลา สตูล และจังหวัดสุราษฎร์ธานี เกษตรกร 91,647 ราย พื้นที่ได้รับผลกระทบ 187,557 ไร่ แบ่งเป็น ข้าว 56,804 ไร่ พืชไร่และพืชผัก 14,107 ไร่ ไม้ผล ไม้ยืนต้น และอื่นๆ 116,646 ไร่ **สำรวจพบความเสียหายสิ้นเชิงแล้ว** เกษตรกร 9,072 ราย พื้นที่ 28,151 ไร่ แบ่งเป็น ข้าว 16,311 ไร่ พืชไร่และพืชผัก 3,368 ไร่ ไม้ผล ไม้ยืนต้น และอื่นๆ 8,468 ไร่ คิดเป็นเงิน 62.82 ล้านบาท **ช่วยเหลือแล้ว** เกษตรกร 1,991 ราย พื้นที่ 5,442 ไร่ วงเงิน 12.27 ล้านบาท (ข้อมูล ณ วันที่ 2 เม.ย. 68)

ด้านประมง ได้รับผลกระทบ 8 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดชุมพร นครศรีธรรมราช นราธิวาส ปัตตานี พัทลุง ยะลา สงขลา และจังหวัดสุราษฎร์ธานี พื้นที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำได้รับผลกระทบ เกษตรกร 11,279 ราย พื้นที่ 26,062 ไร่ แบ่งเป็น บ่อปลา 13,446 ไร่ บ่อกุ้ง 12,616 ไร่ กระชัง 76,039 ตรม. **สำรวจพบความเสียหายแล้ว** เกษตรกร 7,325 ราย พื้นที่รวม 14,712 ไร่ กระชัง 75,789 ตรม. คิดเป็นเงิน 159.36 ล้านบาท **ช่วยเหลือแล้ว** เกษตรกร 1,230 ราย พื้นที่ 1,214 ไร่ กระชัง 2,721 ตรม. วงเงิน 9.59 ล้านบาท (ข้อมูล ณ วันที่ 2 เม.ย. 68)

ด้านปศุสัตว์ ได้รับผลกระทบ 10 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดชุมพร ตรัง นครศรีธรรมราช นราธิวาส ปัตตานี พัทลุง ยะลา สงขลา สตูล และจังหวัดสุราษฎร์ธานี เกษตรกร 204,668 ราย สัตว์ได้รับผลกระทบ 12,128,023 ตัว แบ่งเป็น โค 390,074 ตัว กระบือ 13,860 ตัว สุกร 311,672 ตัว แพะ/แกะ 203,429 ตัว และสัตว์ปีก 11,208,988 ตัว แปลงหญ้าเลี้ยงสัตว์ 7,496.10 ไร่ **สำรวจพบความเสียหายแล้ว** เกษตรกร 1,393 ราย สัตว์ตาย/สูญหายรวม 51,306 ตัว แบ่งเป็น โค 1,594 ตัว กระบือ 216 ตัว สุกร 229 ตัว แพะ/แกะ 739 ตัว และสัตว์ปีก 48,528 ตัว แปลงหญ้า 74 ไร่ วงเงิน 52.01 ล้านบาท **ช่วยเหลือแล้ว** เกษตรกร 326 ราย สัตว์ตาย/สูญหาย 132 ตัว แปลงหญ้า 41 ไร่ วงเงิน 4.99 ล้านบาท (ข้อมูล ณ วันที่ 2 เม.ย. 68)

5.2 ดินโคลนถล่ม ช่วงภัย 16 ก.ค. – 4 ต.ค. 67

ด้านพืช ได้รับความเสียหาย 15 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดเชียงราย เชียงใหม่ น่าน พะเยา แม่ฮ่องสอน ลำพูน ลำปาง กาฬสินธุ์ มหาสารคาม ร้อยเอ็ด เลย หนองคาย สุรินทร์ นครศรีธรรมราช และจังหวัดยะลา **สำรวจพบความเสียหายสิ้นเชิงแล้ว** เกษตรกร 1,085 ราย พื้นที่ 1,371 ไร่ แบ่งเป็น ข้าว 1,217 ไร่ พืชไร่และพืชผัก 111 ไร่ ไม้ผล ไม้ยืนต้นและอื่น ๆ 43 ไร่ คิดเป็นเงิน 9.00 ล้านบาท **ช่วยเหลือแล้ว** เกษตรกร 795 ราย พื้นที่ 787 ไร่ วงเงิน 5.08 ล้านบาท (**ข้อมูล ณ วันที่ 2 เม.ย. 68**)

ด้านประมง และด้านปศุสัตว์ ไม่ได้รับผลกระทบ

5.3 อุทกภัย ช่วงภัย ช่วงภัย 16 ก.ค. - 31 ต.ค. 67

ด้านพืช ได้รับความเสียหาย 54 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดกำแพงเพชร เชียงราย เชียงใหม่ ตาก นครสวรรค์ น่าน พะเยา พิจิตร พิษณุโลก เพชรบูรณ์ แพร่ แม่ฮ่องสอน ลำปาง ลำพูน สุโขทัย อุตรดิตถ์ อุทัยธานี กาฬสินธุ์ ขอนแก่น ชัยภูมิ นครพนม นครราชสีมา บึงกาฬ บุรีรัมย์ มหาสารคาม มุกดาหาร ยโสธร ร้อยเอ็ด เลย สกลนคร สุรินทร์ หนองคาย หนองบัวลำภู อุดรธานี อุบลราชธานี จันทบุรี ฉะเชิงเทรา ตรวต นครปฐม นครนายก ปราจีนบุรี กรุงเทพมหานคร กาญจนบุรี ชัยนาท พระนครศรีอยุธยา สุพรรณบุรี สระบุรี สิงห์บุรี อ่างทอง กระบี่ ตรัง ยะลา สตูล และจังหวัดสุราษฎร์ธานี **สำรวจพบความเสียหายสิ้นเชิงแล้ว** เกษตรกร 156,714 ราย พื้นที่ 1,204,285.13 ไร่ แบ่งเป็น ข้าว 1,060,304 ไร่ พืชไร่และพืชผัก 130,864 ไร่ ไม้ผล ไม้ยืนต้น และอื่น ๆ 13,117 ไร่ คิดเป็นเงิน 1,733.10 ล้านบาท **ช่วยเหลือแล้ว** เกษตรกร 130,553 ราย พื้นที่ 994,406 ไร่ วงเงิน 1,418.20 ล้านบาท (**ข้อมูล ณ วันที่ 1 เม.ย. 68**)

ด้านประมง ได้รับความเสียหาย 46 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดกำแพงเพชร เชียงราย เชียงใหม่ ตาก นครสวรรค์ น่าน พะเยา พิจิตร พิษณุโลก เพชรบูรณ์ แพร่ แม่ฮ่องสอน ลำปาง ลำพูน สุโขทัย อุตรดิตถ์ อุทัยธานี กาฬสินธุ์ ขอนแก่น ชัยภูมิ นครพนม นครราชสีมา บึงกาฬ มหาสารคาม ร้อยเอ็ด เลย สกลนคร สุรินทร์ หนองคาย หนองบัวลำภู อุดรธานี อุบลราชธานี ตรวต นครนายก ปราจีนบุรี กาญจนบุรี ชัยนาท พระนครศรีอยุธยา สุพรรณบุรี สิงห์บุรี อ่างทอง ตรัง ภูเก็ต ยะลา สตูล และจังหวัดสุราษฎร์ธานี **สำรวจพบความเสียหายแล้ว** เกษตรกร 10,948 ราย พื้นที่รวม 13,162 ไร่ กระชัง 8,745 ตอม. คิดเป็นเงิน 68.06 ล้านบาท **ช่วยเหลือแล้ว** เกษตรกร 9,783 ราย พื้นที่ 11,162 ไร่ กระชัง 8,659 ตอม. วงเงิน 58.69 ล้านบาท (**ข้อมูล ณ วันที่ 1 เม.ย. 68**)

ด้านปศุสัตว์ ได้รับความเสียหาย 20 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดเชียงราย เชียงใหม่ น่าน พะเยา แพร่ แม่ฮ่องสอน ลำปาง ลำพูน สุโขทัย อุตรดิตถ์ อุทัยธานี ขอนแก่น ชัยภูมิ นครพนม มหาสารคาม เลย หนองคาย อุบลราชธานี ตรวต และจังหวัดพระนครศรีอยุธยา **สำรวจพบความเสียหายแล้ว** เกษตรกร 1,678 ราย สัตว์ตาย/สูญหายรวม 138,072 ตัว แบ่งเป็น โค 437 ตัว กระบือ 63 ตัว สุกร 246 ตัว แพะ/แกะ 52 ตัว และสัตว์ปีก 137,274 ตัว แปลงหญ้า 715 ไร่ วงเงิน 13.58 ล้านบาท **ช่วยเหลือแล้ว** เกษตรกร 1,080 ราย สัตว์ตาย/สูญหาย 69,997 ตัว แปลงหญ้า 1,692 ไร่ วงเงิน 7.94 ล้านบาท (**ข้อมูล ณ วันที่ 20 มี.ค. 68**)

6. การปฏิบัติการฝนหลวง

กรมฝนหลวงและการบินเกษตร เปิดปฏิบัติการฝนหลวง ประจำปี 2568 ตั้งแต่วันที่ 2 ธันวาคม 2567 โดยมีแผนการตั้งหน่วยปฏิบัติการฝนหลวง 22 หน่วย ได้แก่ หน่วยฯ จังหวัดเชียงใหม่ ตาก นครสวรรค์ แพร่ เพชรบูรณ์ พิษณุโลก ขอนแก่น นครราชสีมา บุรีรัมย์ สุรินทร์ อุดรธานี อุบลราชธานี กาญจนบุรี ระยอง ลพบุรี จันทบุรี สระแก้ว ชุมพร ประจวบคีรีขันธ์ นครศรีธรรมราช สงขลา และหน่วยฯ จังหวัดสุราษฎร์ธานี ครอบคลุมพื้นที่ 77 จังหวัดทั่วประเทศ เพื่อช่วยเหลือพื้นที่การเกษตรสร้างความชุ่มชื้นให้กับป่าไม้ เติมน้ำต้นทุนให้กับอ่างเก็บน้ำและเขื่อนต่างๆ ป้องกันการเกิดไฟป่าและบรรเทาปัญหาหมอกควันยับยั้งการเกิดพายุลูกเห็บ รวมทั้งสถานการณ์ PM 2.5

สรุปผลการปฏิบัติการฝนหลวง ประจำวันที่ 1 เมษายน 2568

- **ภารกิจการปฏิบัติการฝนหลวงเพื่อป้องกันและแก้ไขภัยแล้ง** มีเป้าหมายเพื่อช่วยเหลือบริเวณพื้นที่การเกษตร 7 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดเชียงใหม่ ลำพูน กาญจนบุรี สุพรรณบุรี ตรวต ราชบุรี และจังหวัดเพชรบุรี ทำให้มีฝนตกบริเวณพื้นที่เกษตรจังหวัดเชียงใหม่ (อมก๋อย) ลำพูน (ลี้) กาญจนบุรี (บ่อพลอย เลาช่วญ หนองปรือ ศรีสวัสดิ์ ทองผาภูมิ) สุพรรณบุรี (ด่านช้าง) ตรวต (เมือง) ราชบุรี (สวนผึ้ง ปากท่อ จอมบึง บ้านคา) และจังหวัดเพชรบุรี (หนองหญ้าปล้อง แก่งกระจาน)

- **ภารกิจการปฏิบัติการฝนหลวงเพื่อเติมน้ำต้นทุนให้เขื่อนกักเก็บน้ำ** ทำให้มีฝนตกบริเวณพื้นที่ลุ่มรับน้ำเขื่อนวชิราลงกรณ์ เขื่อนศรีนครินทร์ (กาญจนบุรี) เขื่อนกระเสียว (สุพรรณบุรี) และอ่างเก็บน้ำขนาดกลาง จำนวน 7 อ่าง

- **ภารกิจการปฏิบัติการตัดแปรสภาพอากาศเพื่อยับยั้งและบรรเทาการเกิดพายุ** ไม่มีปฏิบัติการ เนื่องจากตรวจเช็คความพร้อมของเครื่องมือวัดเมฆฟิสิกส์และชุดยิงพลู

สรุปผลรวมปฏิบัติการตั้งแต่เริ่มตั้งหน่วยปฏิบัติการฝนหลวง ประจำวันที่ 31 มีนาคม 2568

- การบรรเทาปัญหาหมอกควันและฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM_{2.5}) ตั้งแต่วันที่ 2 ธันวาคม 2567 – 31 มีนาคม 2568

ปฏิบัติการ 119 วัน จำนวน 2,474 เที่ยวบิน (3,926:55 ชั่วโมงบิน) ปริมาณสารฝนหลวงที่ใช้ปฏิบัติการ 861.735 ตัน ปริมาณน้ำประปา (น้ำ+น้ำแข็ง) 1,474,800 ลิตร โดยหน่วยปฏิบัติการฝนหลวง 10 หน่วย ได้แก่ หน่วยฯ อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เชียงใหม่ ตาก ระยอง กาญจนบุรี แพร่ พิชณุโลก อุตรธานี นครราชสีมา และหน่วยฯ จังหวัดนครสวรรค์ ปฏิบัติการช่วยเหลือพื้นที่ภาคกลาง กรุงเทพฯ และปริมณฑล (นนทบุรี ปทุมธานี สมุทรปราการ สมุทรสาคร นครปฐม) นครสวรรค์ อุทัยธานี สุพรรณบุรี ชัยนาท สระบุรี และลพบุรี ภาคเหนือ เชียงใหม่ เชียงราย ลำพูน ลำปาง พิชณุโลก แพร่ น่าน สุโขทัย พิจิตร ตาก อุดรดิตถ์ เพชรบูรณ์ กำแพงเพชร พะเยา และแม่ฮ่องสอน ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เลย อุดรธานี หนองบัวลำภู สกลนคร บึงกาฬ นครราชสีมา ขอนแก่น นครพนม กาฬสินธุ์ หนองคาย และชัยภูมิ

- การบรรเทาปัญหาภัยแล้งและเพิ่มน้ำต้นทุนในพื้นที่การเกษตรและเขื่อนเก็บกักน้ำ ตั้งแต่วันที่ 23 กุมภาพันธ์ – 31 มีนาคม 2568 ปฏิบัติการ 25 วัน จำนวน 113 เที่ยวบิน (135:55 ชั่วโมงบิน) ปริมาณสารฝนหลวงที่ใช้ปฏิบัติการ 74.15 ตัน โดยหน่วยปฏิบัติการฝนหลวง 4 หน่วย ได้แก่ หน่วยฯ จังหวัดสุรินทร์ หน่วยฯ จังหวัดนครราชสีมา หน่วยฯ จังหวัดจันทบุรี และหน่วยฯ อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ พื้นที่การเกษตรที่ได้รับประโยชน์จากการปฏิบัติการฝนหลวง 34.31 ล้านไร่ และมีฝนตกในพื้นที่ลุ่มรับน้ำเขื่อนกักเก็บน้ำขนาดใหญ่ 4 แห่ง และขนาดกลาง/เล็ก 10 แห่ง

- การกำจัดก้นน้ำดับไฟป่าโดยเฮลิคอปเตอร์ จำนวน 6 วัน จำนวน 132 เที่ยวบิน ปริมาณน้ำ 66,000 ลิตร พื้นที่ปฏิบัติการช่วยเหลือเทือกเขาบรรทัด จ.ตรัง พื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติและป่าชุมชน พื้นที่ป่าอนุรักษ์ จ.ลำพูน พื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ ป่าแม่ฮ่องสอน จ.เชียงใหม่ หน่วยปฏิบัติโดย กรมฝนหลวงและการบินเกษตร

- การกักขังยุงการเกิดพายุลูกเห็บ ตั้งแต่วันที่ 1 – 31 มีนาคม 2568 ปฏิบัติการ 5 วัน 8 เที่ยวบิน พลุซิลเวอร์ไอโอไดด์ จำนวน 156 นัด โดยหน่วยปฏิบัติการฝนหลวง 2 หน่วย คือ หน่วยฯ จังหวัดพิษณุโลก และหน่วยฯ จังหวัดอุดรธานี ปฏิบัติการในพื้นที่ 8 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดอุดรธานี สกลนคร ชัยภูมิ สุโขทัย เพชรบูรณ์ นครราชสีมา มหาสารคาม และจังหวัดลพบุรี

7. สถานการณ์ศัตรูพืชระบาด (ข้อมูล ณ วันที่ 26 มี.ค. 68)

ชนิดพืช	ศัตรูพืช	สถานการณ์	การดำเนินงาน
ข้าว	1. โรคไหม้ข้าว	พื้นที่ระบาด 4 จังหวัด (นครราชสีมา ฉะเชิงเทรา อุบลราชธานี และสุโขทัย) จำนวน 37 ไร่ การระบาดลดลง 59 ไร่	- ถ้าพบอาการของโรคไหม้ข้าวแนะนำให้ใช้ชีวภัณฑ์ ดังนี้ ฟันเชื้อบีเอส (บาซิลลัส ซับทีลีส) อัตราตามคำแนะนำในฉลาก
	2. โรคขอบใบแห้ง	พื้นที่ระบาด 3 จังหวัด (ชัยนาท สงขลา และราชบุรี) จำนวน 1 ไร่ การระบาดคงที่	- ฟันเชื้อราไตรโคเดอร์มา อัตรา 1 กิโลกรัม/น้ำ 200 ลิตร
	3. หนอนห่อใบข้าว	พื้นที่ระบาด 5 จังหวัด (ชลบุรี นครศรีธรรมราช ยะลา และมหาสารคาม) จำนวน 30 ไร่ การระบาดลดลง 5 ไร่	- หมั่นสำรวจแปลงข้าวอย่างสม่ำเสมอ ใช้สารกำจัดแมลง เช่น มาลาไรออน 83% อีซี อัตรา 20 มิลลิลิตร/น้ำ 20 ลิตร
	4. เพลี้ยกระโดดหลังขาว	พื้นที่ระบาด 4 จังหวัด (ราชบุรี นครศรีธรรมราช กำแพงเพชร และตาก) จำนวน 15 ไร่ การระบาดคงที่	- ใช้สารกำจัดแมลง เช่น เซฟวิน 85% ดับลิฟฟี่ อัตรา 20 กรัม/น้ำ 20 ลิตร
	5. เพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล	พื้นที่ระบาด 10 จังหวัด (ชัยนาท พิจิตร นครสวรรค์ อ่างทอง ฉะเชิงเทรา ลำพูน พระนครศรีอยุธยา มหาสารคาม กำแพงเพชร และกรุงเทพมหานคร) จำนวน 482 ไร่ การระบาดลดลง 250 ไร่	- กำจัดวัชพืชตามคันนาหรือบริเวณใกล้เคียงเพื่อทำลายแหล่งอาศัยของหนอนกระทู้กล้า ถ้ามีความจำเป็นในการใช้สารเคมีควรสวมหน้ากาก ได้แก่ มาลาไรออน อัตรา 20 มล. หรือเพนิโตรไธออน อัตรา 30 มล. เลือกใช้สารชนิดใดชนิดหนึ่งผสมน้ำ 20 ลิตร ฟันเมื่อพบใบข้าวถูกทำลาย
	6. เหมลงสี	พื้นที่ระบาด 500 จังหวัด (อุทัยธานี) จำนวน 500 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 500 ไร่	- หากสำรวจพบเพลี้ยกระโดดหลังขาวในนาข้าว ป้องกันโดย ฟันเชื้อราบิวเวอเรีย อัตรา 250 กรัม/น้ำ 20 ลิตร ควบคุมระดับน้ำในนาข้าว แต่หากสถานการณ์รุนแรงและจำเป็นต้องใช้สารเคมีกำจัดแมลง ควรใช้อัตราตามฉลากแนะนำ
	7. โรคใบสีส้ม	พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (กาฬสินธุ์) จำนวน 2 ไร่ การระบาดคงที่	- เมื่อพบเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล ให้ใช้สาร อีโทเฟนพอกซ์ คาร์โบซัลแฟน ไอโซไพราคาร์บ ฟิโนบูคาร์บ โดยเลือกใช้สารชนิดใดชนิดหนึ่งผสมน้ำ 20 ลิตร ฟัน ทุก 7 วัน
	8. เหมลงบัว	พื้นที่ระบาด 4 จังหวัด (พิจิตร อุทัยธานี ชัยนาท และกำแพงเพชร) จำนวน 490 ไร่ การระบาดคงที่	- ใช้ชีวภัณฑ์ในการป้องกันการเกิดโรค เช่น เชื้อบีเอส (บาซิลลัส ซับทีลีส) หากพบอาการของโรครุนแรงให้ฟัน ทุก 7 วัน เมื่อเริ่มพบอาการของโรคบนใบข้าว แนะนำให้ใช้สารป้องกันกำจัดโรคพืช ดังนี้ ไอโซไพราโทเลน คอปเปอร์

ชนิดพืช	ศัตรูพืช	สถานการณ์	การดำเนินงาน
	9. โรคใบขีดสีน้ำตาล 10. โรคใบจุดสีน้ำตาล	พื้นที่ระบาด 3 จังหวัด (ร้อยเอ็ด อุทัยธานี และมหาสารคาม) จำนวน 44 ไร่ <u>การระบาดคงที่</u> พื้นที่ระบาด 4 จังหวัด (อุทัยธานี สงขลา สตูล และสุโขทัย) จำนวน 530 ไร่ <u>การระบาดลดลง</u> 20 ไร่	ไฮโดรอกไซด์ สเตอริไฟซ์อินซูลเฟต+ออกซีเตตราไซคลิน ไฮโดรคลอไรด์ ไตรเบซิคคอปเปอร์ซัลเฟต - ใช้สารป้องกันกำจัดแมลงพาหะ ได้แก่ ใช้สารฆ่าแมลงในระยะที่แมลงเป็นตัวอ่อน เช่น ไดโนทีฟูเริน บูโพรเฟซิน อีโทเฟนพรอกซ์ โดยเลือกใช้สารชนิดใดชนิดหนึ่งผสมน้ำ 20 ลิตร พ่นตามอัตราที่ระบุในฉลาก - ใช้ปุ๋ยโปแตสเซียมคลอไรด์ (0-0-60) อัตรา 5-10 กิโลกรัม/ไร่ สามารถช่วยลดความรุนแรงของโรคได้ หากพบโรคระบาดของโรครุนแรง ให้ฉีดพ่นด้วยสารป้องกันกำจัดเชื้อรา
มะพร้าว	1. โรสี้ขามะพร้าว 2. ดั้วงวง 3. หนอนหัวดำ 4. แมลงดำหนาม 5. ดั้วแรด	พื้นที่ระบาด 15 จังหวัด (สมุทรสาคร ฉะเชิงเทรา กรุงเทพมหานคร จันทบุรี ชลบุรี สมุทรปราการ สงขลา กาฬสินธุ์ นครปฐม บุรีรัมย์ ประจวบคีรีขันธ์ สระแก้ว เพชรบุรี ตราด และชัยนาท) จำนวน 822 ไร่ <u>การระบาดลดลง</u> 1 ไร่ พื้นที่ระบาด 19 จังหวัด (ชลบุรี ตราด กรุงเทพมหานคร ประจวบคีรีขันธ์ สมุทรสงคราม ฉะเชิงเทรา สุราษฎร์ธานี จันทบุรี สมุทรสาคร บุรีรัมย์ นครศรีธรรมราช เพชรบุรี พังงา ราชบุรี ระยอง ลำพูน สมุทรปราการ ขอนแก่น และนครราชสีมา) จำนวน 1,158 ไร่ <u>การระบาดลดลง</u> 55 ไร่ พื้นที่ระบาด 43 จังหวัด (ประจวบคีรีขันธ์ สุราษฎร์ธานี ชลบุรี ราชบุรี เพชรบุรี สมุทรสาคร สมุทรสงคราม สงขลา ชุมพร นครศรีธรรมราช เพชรบูรณ์ ปัตตานี ตราด นครราชสีมา ฉะเชิงเทรา กรุงเทพมหานคร นครปฐม Mukdahan กาฬสินธุ์ สุรินทร์ อุตรดิตถ์ กระบี่ ขอนแก่น ภูเก็ต พังงา ชัยนาท กาญจนบุรี จันทบุรี สระแก้ว บุรีรัมย์ สตูล ศรีสะเกษ สมุทรปราการ ระยอง นครพนม สกลนคร หนองบัวลำภู มหาสารคาม นราธิวาส สระบุรี ร้อยเอ็ด ลำพูน และยะลา) จำนวน 49,040 ไร่ <u>การระบาดเพิ่มขึ้น</u> 1,459 ไร่ พื้นที่ระบาด 30 จังหวัด (ประจวบคีรีขันธ์ ชลบุรี ชุมพร สุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช เพชรบุรี ตราด สตูล สงขลา พังงา กระบี่ ตรัง สมุทรสงคราม ภูเก็ต พัทลุง จันทบุรี Mukdahan สมุทรสาคร ระยอง บุรีรัมย์ กรุงเทพมหานคร ราชบุรี ฉะเชิงเทรา ระนอง สกลนคร สมุทรปราการ สระแก้ว ปัตตานี นครพนม และนครราชสีมา) จำนวน 12,362 ไร่ <u>การระบาดเพิ่มขึ้น</u> 82 ไร่ พื้นที่ระบาด 28 จังหวัด (ประจวบคีรีขันธ์ ชลบุรี ชุมพร ตราด สมุทรสาคร เพชรบุรี สมุทรสงคราม กระบี่ นครศรีธรรมราช สุราษฎร์ธานี กรุงเทพมหานคร ฉะเชิงเทรา สตูล พังงา ราชบุรี จันทบุรี สงขลา ระยอง ภูเก็ต บุรีรัมย์ สมุทรปราการ นครปฐม ตรัง ร้อยเอ็ด นครราชสีมา ปราจีนบุรี ปัตตานี และลำพูน) จำนวน 6,338 ไร่ <u>การระบาดลดลง</u> 3 ไร่	- ป้องกันกำจัดให้เน้นพ่นสารฆ่าไรในระยะมะพร้าวติดจั่น จนถึงระยะผลขนาดเล็กห่างกันประมาณ 1 สัปดาห์ ควรใช้สารเคมีตามคำแนะนำของกรมวิชาการเกษตรผสมน้ำ 20 ลิตร พ่นทุก 7 วัน อย่างน้อย 4 ครั้ง - ใช้กั๊กดักไฟโรโมน ใช้ตาข่ายดักจับดั้วงวงและดั้วแรดในระยะตัวเต็มวัยมาทำลาย และทำกองล่อโดยใช้เชื้อราเมตาไรเซียม เพื่อกำจัดดั้วแรดในระยะดักแด้ - ปลอ่ยแตนเบียนบราคอนกำจัดหนอนหัวดำ อัตราไร่ละ 200 ตัว โดยปลอ่ย 12 ครั้ง ห่างกัน 15 วัน ปลอ่ยแตนเบียนไซทริโครแกรมมา อัตราไร่ละ 10 แผ่น ๆ ละ 2,000 ตัว โดยปลอ่ย 12 ครั้ง ห่างกัน 15 วัน - แนะนำตัดยอดมะพร้าวที่ถูกหนอนและแมลงดำหนามกัดกินไปเผาทำลาย ปลอ่ยแตนเบียนอะซีโคเตส 3-5 ครั้ง เพื่อควบคุมหนอนแมลงดำหนามมะพร้าว - ตัดทางใบมะพร้าวที่ถูกหนอนกินใบมะพร้าวทำลาย และเก็บเศษซากพินเข้าไปเผานอกแปลงทันที

ชนิดพืช	ศัตรูพืช	สถานการณ์	การดำเนินงาน
ปาล์ม น้ำมัน	1. หนอนปลอกเล็ก	พื้นที่ระบาด 7 จังหวัด (ชลบุรี สุราษฎร์ธานี ชุมพร นครศรีธรรมราช กระบี่ สงขลา และสตูล) จำนวน 750 ไร่ <u>การระบาดเพิ่มขึ้น 22 ไร่</u>	- พ่นเชื้อบีที (Bacillus thuringiensis) พ่นให้ทั่วบริเวณใต้ใบและต้องพ่นในช่วงเช้าหรือเย็น เพื่อหลีกเลี่ยงแสงยูวีที่จะทำลายเชื้อบีที และพ่นติดต่อกัน
	2. ตัวมดแดง	พื้นที่ระบาด 15 จังหวัด (สุราษฎร์ธานี ชุมพร นครศรีธรรมราช สตูล กระบี่ ชลบุรี ยะลา ตรัง ภูเก็ต ระนอง สระบุรี สงขลา ตรัง จันทบุรี ระยอง และร้อยเอ็ด) จำนวน 1,321 ไร่ <u>การระบาดเพิ่มขึ้น 69 ไร่</u>	- ใช้กับดักฟีโรโมน และใช้ตาข่ายดักจับตัวมดแดงในระยะตัวเต็มวัยมาทำลาย และทำกองล่อโดยใช้เชื้อราเมตาไรเซียมเพื่อกำจัดในระยะดักแด้ และระยะตัวหนอน
	3. ตัวงูหลาบ	พื้นที่ระบาด 12 จังหวัด (จังหวัดสุราษฎร์ธานี ชุมพร ชลบุรี สตูล สงขลา ตรัง กระบี่ ตรัง นราธิวาส นครศรีธรรมราช สระบุรี และจันทบุรี) จำนวน 546 ไร่ <u>การระบาดเพิ่มขึ้น 45 ไร่</u>	- หมั่นทำความสะอาดบริเวณคอปาล์มน้ำมัน และบริเวณโคนทางใบอย่างสม่ำเสมอ ใช้สารฆ่าแมลงประเภท Carbaryl เช่น เซพวิน อัตรา 40 กรัม/น้ำ 20 ลิตร หรือคาร์โบซัลแฟน
	4. โรคลำต้นเน่า	พื้นที่ระบาด 14 จังหวัด (ชุมพร กระบี่ สุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช ระยอง ตรัง สงขลา ประจวบคีรีขันธ์ ชลบุรี สตูล ระนอง ตรัง พังงา และจันทบุรี) จำนวน 11,848 ไร่ <u>การระบาดลดลง 36 ไร่</u>	- ให้เกษตรกรใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มาทาบริเวณที่เกิดโรคลำต้นเน่าปาล์มน้ำมันเพื่อควบคุมการระบาด
	5. โรคทะลายเน่า	พื้นที่ระบาด 4 จังหวัด (นราธิวาส สุราษฎร์ธานี ตรัง และนครศรีธรรมราช) จำนวน 930 ไร่ <u>การระบาดคงที่</u>	- ตัดแต่งทางใบปาล์มน้ำมัน ข้อดอกที่ฝ่อ และทะลายที่พบเป็นโรค แยกต้นกล้าที่เป็นโรคใบจุดออกจากแปลงตัดแต่งใบที่เป็นโรคใบจุดนำออกไปเผาทำลายนอกแปลง
	6. โรคใบจุด	พื้นที่ระบาด 7 จังหวัด (ชุมพร สงขลา สุราษฎร์ธานี ยะลา ระนอง นครศรีธรรมราช และนราธิวาส) จำนวน 90 ไร่ <u>การระบาดเพิ่มขึ้น 3 ไร่</u>	- ตัดทางใบปาล์มน้ำมันที่เป็นโรคใบจุดสาหร่าย นำไปเผาทำลายนอกแปลง และหากพบการระบาดรุนแรงให้ใช้สารเคมีคอปเปอร์ออกไซด์ไฮดรอกไซด์ อัตรา 50 กรัม/น้ำ 20 ลิตร
	7. โรคใบจุดสาหร่าย	พื้นที่ระบาด 5 จังหวัด (ตรัง สุราษฎร์ธานี กระบี่ ชุมพร และนครศรีธรรมราช) จำนวน 328 ไร่ <u>การระบาดลดลง 4 ไร่</u>	- ตัดทางใบที่ถูกทำลายแล้วนำไปเผาทันที เก็บเศษซากพืช นำออกไปทำลายทิ้งนอกแปลง เพื่อไม่ให้เป็นแหล่งแพร่พันธุ์
	8. หนอนหัวดำ	พื้นที่ระบาด 5 จังหวัด (ชลบุรี สกลนคร ตรัง และจันทบุรี) จำนวน 735 ไร่ <u>การระบาดเพิ่มขึ้น 3 ไร่</u>	ปล่อยแตนเบียนบราคอน (Bracon hebetor) เพื่อควบคุมระยะหนอนของหนอนหัวดำ
	9. หนอนหน้าแมว	พื้นที่ระบาด 6 จังหวัด (สุราษฎร์ธานี สระบุรี ตรัง ชุมพร สตูล และระยอง) จำนวน 974 ไร่ <u>การระบาดลดลง 70 ไร่</u>	
ยางพารา	1. โรคครากขาว	พื้นที่ระบาด 6 จังหวัด (ตรัง กระบี่ ชุมพร ตรัง นครศรีธรรมราช และสุราษฎร์ธานี) จำนวน 1,439 ไร่ <u>การระบาดคงที่</u>	- คำนวณนำวิธีการป้องกันกำจัดโรคครากขาว โดยการขุดคูล้อมบริเวณต้นที่เป็นโรคขนาดคูกว้าง 30 ซม. ลึก 60 ซม. ไปทางหัวและท้ายในแถวเดียวกันข้างละ 2 ต้น
	2. โรคใบร่วงยางพารา	พื้นที่ระบาด 8 จังหวัด (สุราษฎร์ธานี พังงา ปัตตานี ตรัง หนองคาย ชุมพร กระบี่ และสตูล) จำนวน 2,908 ไร่ <u>การระบาดคงที่</u>	- ส่งเสริมให้เกษตรกรใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มา
	3. โรคหนำียงแห้ง	พื้นที่ระบาด 9 จังหวัด (ตรัง สกลนคร เลย สุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช ชุมพร ชลบุรี ร้อยเอ็ด และสตูล) จำนวน 4,846 ไร่ <u>การระบาดเพิ่มขึ้น 1 ไร่</u>	- หากพบการระบาดของโรคใบร่วงชนิดใหม่ของยางพารา รุนแรง ใช้สารเคมีป้องกันกำจัดเชื้อรา
	4. โรคใบร่วงชนิดใหม่ของยางพารา	พื้นที่ระบาด 19 จังหวัด (ยะลา นราธิวาส ปัตตานี สงขลา น่าน สุโขทัย อุตรดิตถ์ สตูล หนองคาย เชียงราย บึงกาฬ พังงา ระยอง เลย ระนอง สุราษฎร์ธานี พะเยา นครพนม และกาญจนบุรี) จำนวน 671,729 ไร่ <u>การระบาดลดลง 751,829 ไร่</u>	- รณรงค์ให้เกษตรกรหยุดกรีดยางในขณะที่ยางพาราอยู่ในช่วงผลัดใบ

ชนิดพืช	ศัตรูพืช	สถานการณ์	การดำเนินงาน
กาแฟ	1. หนอนกาแฟสีแดง 2. มอดเจาะผลกาแฟ	พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (เชียงใหม่) จำนวน 8 ไร่ <u>การระบาดคงที่</u> พื้นที่ระบาด 3 จังหวัด (น่าน ตาก และชุมพร) จำนวน 430 ไร่ <u>การระบาดคงที่</u>	- แนะนำเกษตรกรให้ดูแลสวนกาแฟให้สะอาดอย่างสม่ำเสมอ เก็บเศษซากพืชออกไปทำลายทิ้งนอกแปลง - เมื่อสำรวจพบมอดเจาะผลกาแฟให้วางกับดักสารล่อ และเติมสารล่อทุก ๆ 2 สัปดาห์ และใช้เชื้อราบีวเวเรีย ผสมสารจับใบฉีดพ่นอย่างน้อยเดือนละ 1 ครั้ง
มันสำปะหลัง	1. เพลี้ยแป้ง มันสำปะหลัง 2. โรคใบไหม้ 3. ไรแดงมันสำปะหลัง 4. โรคโคนเน่าหัวเน่า 5. โรคพุ่มแจ้ 6. โรคใบด่าง มันสำปะหลัง	พื้นที่ระบาด 8 จังหวัด (กาญจนบุรี ราชบุรี สระบุรี ชลบุรี สกลนคร สระแก้ว จันทบุรี และนครราชสีมา) จำนวน 1,895 ไร่ <u>การระบาดลดลง</u> 97 ไร่ พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (ยโสธร และสกลนคร) จำนวน 24 ไร่ <u>พื้นที่ระบาดคงที่</u> พื้นที่ระบาด 14 จังหวัด (กาญจนบุรี ชลบุรี ขอนแก่น นครราชสีมา ราชบุรี บุรีรัมย์ ระยอง อุทัยธานี กาฬสินธุ์ อุดรดิตถ์ สกลนคร สุรินทร์ มหาสารคาม และหนองบัวลำภู) จำนวน 19,296 ไร่ <u>การระบาดเพิ่มขึ้น</u> 2,370 ไร่ พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (สระแก้ว และชลบุรี) จำนวน 114 ไร่ <u>การระบาดคงที่</u> พื้นที่ระบาด 6 จังหวัด (กาญจนบุรี ชลบุรี ระยอง สระแก้ว บุรีรัมย์ และจันทบุรี) จำนวน 1,110 ไร่ <u>การระบาดลดลง</u> 4 ไร่ <u>พื้นที่ระบาด 39 จังหวัด นครราชสีมา กาญจนบุรี ขอนแก่น กาฬสินธุ์ บุรีรัมย์ ปราจีนบุรี ชลบุรี อุบลราชธานี อุทัยธานี ลพบุรี ฉะเชิงเทรา กำแพงเพชร ชัยภูมิ สระแก้ว ระยอง นครสวรรค์ มหาสารคาม ยโสธร มุกดาหาร ชัยนาท สุรินทร์ ร้อยเอ็ด ราชบุรี เพชรบูรณ์ อุดรธานี สระบุรี ศรีสะเกษ สุพรรณบุรี เพชรบุรี อำนาจเจริญ สุโขทัย หนองบัวลำภู พิษณุโลก สกลนคร นครพนม จันทบุรี ตาก อุดรดิตถ์ และพิจิตร)</u> จำนวน 856,268 ไร่ <u>การระบาดลดลง</u> 76,024 ไร่	- ให้ไถและพรวนดิน และใช้ท่อนพันธุ์ที่สะอาด ทำลายต้นมันสำปะหลังที่แสดงอาการของโรคใบด่าง - ให้หลีกเลี่ยงการปลูกมันสำปะหลังในช่วงฤดูแล้ง หรือฝนทิ้งช่วงเป็นระยะเวลานาน - โรคใบไหม้ แนะนำใช้พันธุ์ต้านทาน หรือพันธุ์ที่ทนทานต่อโรคปานกลาง ในพื้นที่ที่มีโรคระบาดรุนแรงให้ปลูกพืชหมุนเวียนอายุสั้น เพื่อลดประชากรเชื้อโรคในดิน การใช้สารเคมีเป็นทางเลือกสุดท้าย ควรใช้สารเคมีที่มีองค์ประกอบเป็นพวกทองแดง-ใช้วิธีเขตกรรม เช่น การไถตากดิน ช่วยกำจัดตัวหนอนและดักแด้ในดิน การเก็บเศษซากพืชอาหาร เพื่อลดแหล่งอาหารสามารถช่วยลดประชากรและการขยายพันธุ์ได้ ถ้าในระยะหนอนขนาดเล็กและพบการระบาดน้อย พ่นด้วยสารชีวภัณฑ์ ดังนี้ เชื้อแบคทีเรีย บาซิลลัส ทูริงเยนซิส อัตรา 80 กรัม หรือ มล./น้ำ 20 ลิตร เชื้อไวรัส วคอีโอโพลีโดโรไวรัส หรือ เอ็นพีวี หนอนกระทุ้หอม อัตรา 20-30 มล./น้ำ 20 ลิตร โดยพ่นทุก 7 วัน - ไม่ใช้ท่อนพันธุ์จากแหล่งที่พบการระบาดของโรค ทำลายต้นมันสำปะหลังที่แสดงอาการ - ขุดหรือถอนต้นที่เป็นโรคไปทำลายนอกแปลง หลีกเลี่ยงการขนย้ายท่อนพันธุ์จากแหล่งที่มีโรคไปสู่แหล่งที่ยังไม่เคยมีการระบาดและกำจัดวัชพืชที่แหล่งพักเชื้อ - ควรยกร่องแปลงปลูกเพื่อไม่ให้น้ำท่วมขัง ก่อนปลูกควรแช่ท่อนพันธุ์ด้วยเมทาแลกซิล หรือฟอสฟิธิล-อะลูมิเนียม
ข้าวโพด เลี้ยงสัตว์	1. หนอนกระทู้ข้าวโพด ลายจุด (fall armyworm)	พื้นที่ระบาด 6 จังหวัด (กาญจนบุรี เชียงใหม่ จันทบุรี กาฬสินธุ์ สระแก้ว และมหาสารคาม) จำนวน 34 ไร่ <u>การระบาดลดลง</u> 1 ไร่	- ควบคุมการระบาดของหนอนกระทู้ข้าวโพดลายจุด (FAW) แนะนำเกษตรกรหมั่นสำรวจแปลงอย่างสม่ำเสมอ เก็บกลุ่มไข่หรือตัวหนอนทำลายทิ้งนอกแปลง
สับปะรด	1. โรคเหี่ยว	พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (ตราด และประจวบคีรีขันธ์) จำนวน 349 ไร่ <u>การระบาดคงที่</u>	- ทำความสะอาดแปลง การเตรียมดิน ควรตัดต้นและป่นตอเก่า สับปะรดทิ้งไว้ 2-3 เดือน พร้อมทั้งเก็บซากต้นสับปะรดทำลาย
อ้อย	1. หนอนกออ้อย 2. โรคใบขาว 3. โรคเส้ดำ	พื้นที่ระบาด 6 จังหวัด (ชลบุรี กาฬสินธุ์ อุทัยธานี เพชรบูรณ์ นครราชสีมา และหนองบัวลำภู) จำนวน 2,459 ไร่ <u>การระบาดเพิ่มขึ้น</u> 40 ไร่ พื้นที่ระบาด 3 จังหวัด (ขอนแก่น นครราชสีมา และมหาสารคาม) จำนวน 1,120 ไร่ <u>การระบาดเพิ่มขึ้น</u> 894 ไร่ พื้นที่ระบาด 3 จังหวัด (อุทัยธานี ชลบุรี และอุดรดิตถ์) จำนวน 63 ไร่ <u>การระบาดเพิ่มขึ้น</u> 1 ไร่	- หนอนกออ้อย ควรให้น้ำเพื่อให้อ้อยแตกหน่อชดเชย ปลอ่ยแทนเปียนไขไตรโคแกรมมา อัตรา 30,000 ตัว/ไร่/ครั้ง - ใช้ส่วนขยายพันธุ์ที่ปราศจากโรค เช่น ต้นจากการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อ หรือท่อนพันธุ์จากแหล่งปลูกที่ไม่มีการเกิดโรคใบขาว หมั่นตรวจกำจัดวัชพืชในแปลงและรอบแปลงปลูก - โรคเส้ดำ ใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มา อัตรา 1 กิโลกรัม ต่อน้ำ 20 ลิตร ผสมสารจับใบและฉีดพ่นในเวลายืน

ชนิดพืช	ศัตรูพืช	สถานการณ์	การดำเนินงาน
ทุเรียน	1. เพลี้ยไฟ	พื้นที่ระบาด 9 จังหวัด (สุราษฎร์ธานี จันทบุรี ชุมพร นครศรีธรรมราช ระนอง ะยอง ยะลา ปราจีนบุรี และนราธิวาส) จำนวน 1,108 ไร่ <u>การระบาดเพิ่มขึ้น</u> 38 ไร่	- เมื่อพบเพลี้ยไฟระบาดรุนแรงให้ใช้สารกำจัดแมลง ได้แก่ อิมิดาโคลพริด พิโปรนิล หรือคาร์โบซัลแฟน เลือกใช้สารผสมน้ำ 20 ลิตร
	2. เพลี้ยไก่แจ้	พื้นที่ระบาด 12 จังหวัด (นครศรีธรรมราช จันทบุรี สุราษฎร์ธานี ยะลา ตราด ชุมพร สงขลา กระบี่ ระนอง สตูล และนราธิวาส) จำนวน 835 ไร่ <u>การระบาดเพิ่มขึ้น</u> 35 ไร่	- เมื่อพบเพลี้ยไก่แจ้ระบาดรุนแรงให้ใช้สารกำจัดแมลง ได้แก่ ไทอามีโทกแซม/แลมบ์ดา-ไซฮาโลทริน ไทอามีโทกแซม อิมิดาโคลพริด หรือไดโนทีฟูแรน โดยเลือกใช้สารผสมน้ำ 20 ลิตร พ่นทุก 7-10 วัน ในช่วงระยะแตกใบอ่อน
	3. เพลี้ยแป้ง	พื้นที่ระบาด 8 จังหวัด (ชุมพร จันทบุรี ตราด ยะลา ระนองนครศรีธรรมราช ะยอง และกระบี่) จำนวน 201 ไร่ <u>การระบาดเพิ่มขึ้น</u> 52 ไร่	- เมื่อพบระบาดเพลี้ยแป้งเพียงเล็กน้อยให้ตัดหรือเด็ด ส่วนที่ถูกทำลายไปทั้งนอกแปลง สารฆ่าแมลงที่ได้ผลในการควบคุมเพลี้ยแป้ง คือ คาร์บาริล อัตรา 50 กรัม/น้ำ 20 ลิตร โดยพ่นสารเฉพาะต้นที่พบเพลี้ยแป้งทำลาย
	4. หนอนเจาะผล	พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (นครศรีธรรมราช และชุมพร) จำนวน 20 ไร่ <u>การระบาดคงที่</u>	- เมื่อพบไรแดงทุเรียนหรือไรแดงแอฟริกันระบาดรุนแรงให้ใช้สารกำจัดแมลง ได้แก่ ไพโรพาร์ไคด์ อัตรา 30 กรัม
	5. ไรแดง	พื้นที่ระบาด 11 จังหวัด (สุราษฎร์ธานี จันทบุรี นครศรีธรรมราช ชุมพร ระนอง ยะลา กระบี่ ตรัง ตราด ปราจีนบุรี และนราธิวาส) จำนวน 1,180 ไร่ <u>การระบาดเพิ่มขึ้น</u> 14 ไร่	อะมิพรักซ์ อัตรา 30 มล. หรือเฮกซีโทะซอกซ์อัตรา 40 มล. - โรครากเน่าโคนเน่า แนะนำให้ใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มา
	6. โรครากเน่าโคนเน่า	พื้นที่ระบาด 17 จังหวัด (จันทบุรี ชุมพร ยะลา สงขลา สุราษฎร์ธานี ตราด ระนอง ปัตตานี ตรัง นครศรีธรรมราช นราธิวาส ประจวบคีรีขันธ์ กระบี่ พังงา ภูเก็ต พัทลุง และปราจีนบุรี) จำนวน 3,770 ไร่ <u>การระบาดเพิ่มขึ้น</u> 15 ไร่	- เมื่อพบการระบาดของโรคใบติดหรือใบไหม้มากควรพ่นสารป้องกันกำจัดโรคพืช เช่น เฮกซะโคนาโซล อัตรา 20 กรัม
	7. โรคใบติดหรือใบไหม้	พื้นที่ระบาด 8 จังหวัด (จันทบุรี ตราด ชุมพร ยะลา นครศรีธรรมราช นราธิวาส ตรัง และสงขลา) จำนวน 360 ไร่ <u>การระบาดลดลง</u> 3 ไร่	คอปเปอร์ออกซีคลอไรด์ อัตรา 30-50 กรัม เป็นต้น เลือกใช้สารชนิดใดชนิดหนึ่งพ่นทุก 7-10 วัน โดยพ่นที่ใบ
	8. โรคใบจุดสาหร่าย	พื้นที่ระบาด 7 จังหวัด (จันทบุรี ชุมพร ยะลา ตราด สุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช และสงขลา) จำนวน 1,001 ไร่ <u>การระบาดเพิ่มขึ้น</u> 25 ไร่	- เมื่อเริ่มพบอาการของโรคใบจุดสาหร่ายให้ตัดใบ หรือส่วนที่เป็นโรคนำไปทำลาย หากโรคยังคงระบาด พ่นด้วยสารป้องกันกำจัดโรคพืช
	9. เพลี้ยหอยเกล็ด	พื้นที่ระบาด 9 จังหวัด (จันทบุรี ตราด สงขลา ชุมพร นครศรีธรรมราช สุราษฎร์ธานี กระบี่ ยะลา และนราธิวาส) จำนวน 190 ไร่ <u>การระบาดคงที่</u>	- หากพบเพลี้ยหอยเกล็ดในปริมาณน้อยบนใบใช้น้ำผสม ไวต์ออยล์ อัตรา 20 มล./น้ำ 20 ลิตร พ่นให้ทั่วเมื่อระบาด รุนแรงให้ใช้สารกำจัดแมลงพ่นเฉพาะต้นที่พบ
	10. เพลี้ยจักจั่นฝอย	พื้นที่ระบาด 11 จังหวัด (ชุมพร จันทบุรี สุราษฎร์ธานี ระนองนครศรีธรรมราช ตราด กระบี่ ระนอง ยะลา สงขลา และนราธิวาส) จำนวน 800 ไร่ <u>การระบาดเพิ่มขึ้น</u> 14 ไร่	- เมื่อพบการเข้าทำลายของเพลี้ยจักจั่นฝอยระบาดรุนแรง ให้ใช้สารกำจัดแมลง เช่น คาร์โบซัลแฟน อัตรา 50 มล. หรือ
	11. โรคราดำ	พื้นที่ระบาด 4 จังหวัด (จันทบุรี ระนอง สุราษฎร์ธานี และชุมพร) จำนวน 63 ไร่ <u>การระบาดคงที่</u>	ไซเพอร์เมทริน/ไพฟาโลน อัตรา 40 มล. เป็นต้น โดยเลือกใช้ สารชนิดใดชนิดหนึ่งผสมน้ำ 20 ลิตร พ่นทุก 7-10 วัน
	12. โรคราสีชมพู	พื้นที่ระบาด 8 จังหวัด (นครศรีธรรมราช จันทบุรี ชุมพร ตราด สุราษฎร์ธานี ภูเก็ต ปราจีนบุรี และกระบี่) จำนวน 285 ไร่ <u>การระบาดเพิ่มขึ้น</u> 10 ไร่	- เมื่อพบคราบราสีดำ พ่นด้วยน้ำเปล่าล้างคราบราสีดำ และ
	13. มอดเจาะลำต้น ทุเรียน	พื้นที่ระบาด 4 จังหวัด (ชุมพร จันทบุรี ยะลา และสงขลา) จำนวน 81 ไร่ <u>การระบาดคงที่</u>	สารเหนียวที่แมลงปากดูดขับถ่ายไว้ เพื่อลดปริมาณเชื้อ สาเหตุโรค และกำจัดวัชพืชในแปลง - ในฤดูฝนหมั่นสำรวจแปลงปลูกอย่างสม่ำเสมอ หากพบ อาการของโรคราที่กิ่งให้ตัดและนำไปทำลายนอกแปลง และใช้สารป้องกันกำจัดโรคพืช คอปเปอร์ออกซีคลอไรด์ ผสมน้ำขึ้นๆ ทาบริเวณแผลที่ตัด - ห่อผลเพื่อป้องกันหนอนเจาะด้วยถุงถุงพลาสติกสีขาวขุ่น เจาะรูที่บริเวณขอบล่างเพื่อให้หยดน้ำระบายออก และกำจัด ด้วยวิธีผสมผสาน โดยการพ่นสารฆ่าแมลง แลมบ์ดา-ไซฮาโลทริน - มอดเจาะลำต้น ควรตัดและเผาทิ้ง สำหรับส่วนของต้น ทุเรียนที่ไม่สามารถตัดทิ้งได้ - กำจัดตัวเต็มวัยด้วยดักหวดยาว โดยใช้แสงไฟล่อ หรือ ใช้ตาข่ายตาถี่พันหลวม ๆ รอบต้น เพื่อดักจับตัวเต็มวัย มาทำลาย

ชนิดพืช	ศัตรูพืช	สถานการณ์	การดำเนินงาน
	14. ตัวหนอนลายงาละตั้น 15. หนอนกินใบ 16. โรคกิ่งแห้ง 17. โรคแอนแทรคโนส 18. หนอนเจาะเมล็ด	พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (ชุมพร และภูเก็ต) จำนวน 7 ไร่ <u>การระบาดคงที่</u> พื้นที่ระบาด 5 จังหวัด (จันทบุรี ชุมพร สุราษฎร์ธานี กระบี่ และสุรินทร์) จำนวน 214 ไร่ <u>การระบาดเพิ่มขึ้น</u> 5 ไร่ พื้นที่ระบาด 6 จังหวัด (จันทบุรี ยะลา ชุมพร สงขลา สุราษฎร์ธานี และปราจีนบุรี) จำนวน 269 ไร่ <u>การระบาดเพิ่มขึ้น</u> 13 ไร่ พื้นที่ระบาด 5 จังหวัด (ชุมพร ยะลา จันทบุรี ตราด และสุราษฎร์ธานี) จำนวน 323 ไร่ <u>การระบาดเพิ่มขึ้น</u> 8 ไร่ พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (ชุมพร) จำนวน 3 ไร่ <u>การระบาดเพิ่มขึ้น</u> 3 ไร่	- หมั่นสำรวจแปลงสม่ำเสมอ โดยเฉพาะในระยะแตกใบอ่อน ให้เขย่ากิ่ง ตัวหนอนคืบจะทิ้งตัวลงที่พื้นดิน สามารถจับทำลายได้ หรือใช้กับดักแสง ไฟล่อตัวเต็มวัยในช่วงกลางคืน - หมั่นสำรวจแปลงเพาะปลูกอย่างสม่ำเสมอ โดยเฉพาะในช่วงที่มีฝนตกชุก ตัดแต่งทรงพุ่มให้โปร่ง ไม่ให้รกทึบ และกำจัดวัชพืชในสวนเพื่อลดความชื้น หากพบการระบาดเพียงเล็กน้อย ควรตัดส่วนที่เป็นโรคนำออกไปทำลายนอกสวน - พ่นสารเคมีป้องกันกำจัดโรคแอนแทรคโนส เช่น คาร์เบนดาซิม อัตรา 10-20 กรัม หรือไอโพรไดโอน 20-30 กรัม โดยเลือกใช้สารชนิดใดชนิดหนึ่งผสมน้ำ 20 ลิตร
เงาะ	1. เพลี้ยแป้ง 2. โรคใบจุดสาหร่าย 3. หนอนคืบกินใบ 4. โรคราแป้ง 5. เพลี้ยไฟ 6. หนอนกินช่อดอก 7. โรคขอบใบแห้ง	พื้นที่ระบาด 3 จังหวัด (เชียงใหม่ นครศรีธรรมราช และจันทบุรี) จำนวน 35 ไร่ <u>การระบาดเพิ่มขึ้น</u> 5 ไร่ พื้นที่ระบาด 4 จังหวัด (เชียงราย จันทบุรี นราธิวาส และนครศรีธรรมราช) จำนวน 255 ไร่ <u>การระบาดลดลง</u> 4 ไร่ พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (จันทบุรี) จำนวน 126 ไร่ <u>การระบาดลดลง</u> 11 ไร่ พื้นที่ระบาด 3 จังหวัด (เชียงใหม่ นครศรีธรรมราช และจันทบุรี) จำนวน 17 ไร่ <u>การระบาดเพิ่มขึ้น</u> 2 ไร่ พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (จันทบุรี) จำนวน 9 ไร่ <u>การระบาดคงที่</u> พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (จันทบุรี) จำนวน 11 ไร่ <u>การระบาดคงที่</u> พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (จันทบุรี และระยอง) จำนวน 6 ไร่ <u>การระบาดคงที่</u>	- ตัดแต่งกิ่งเงาะ จากนั้นให้ใช้เศษผ้าชุบน้ำมันเครื่อง ผูกรอบโคนต้น เพื่อป้องกันมดและเพลี้ยแป้ง - ตัดส่วนที่พบโรคใบจุดสาหร่ายเก็บไปเผาทำลาย และตัดแต่งทรงพุ่มให้โปร่ง แนะนำให้ใช้สารเคมีคอปเปอร์ออกซิคลอไรด์ - หมั่นสำรวจและสังเกตถ้าพบหนอนคืบกินใบ ให้เกษตรกรพ่นด้วยสารฆ่าแมลง คาร์บาริล อัตรา 60 กรัม/น้ำ 20 ลิตร - โรคราแป้ง ให้เก็บผลที่เป็นโรค ใบแห้ง กิ่งแห้งที่ร่วงหล่นนำไปเผาทำลายนอกแปลง ในแตกช่วงใบอ่อนและเริ่มติดผล - เมื่อพบเพลี้ยไฟระบาดรุนแรงให้ใช้สารกำจัดแมลง ได้แก่ อิมิดาโคลพริด ฟิโพรนิล หรือคาร์โบซัลแฟน เลือกใช้สาร - หมั่นสำรวจแปลงสม่ำเสมอ เก็บผลเงาะที่ร่วงหล่นไปฝังหรือเผาไฟ เพื่อป้องกันการระบาด - หมั่นสำรวจแปลงอย่างสม่ำเสมอ ใช้สารกำจัดแมลง เช่น มาลาไรออน 83% อีซี อัตรา 20 มิลลิลิตร/น้ำ 20 ลิตรเซฟวิน 85% ดับบลิวพี อัตรา 20 กรัม/น้ำ 20 ลิตร
มังคุด	1. เพลี้ยไฟ 2. หนอนกินใบ 3. หนอนชอนใบ 4. โรคใบจุด 5. โรคแอนแทรคโนส 6. โรคใบจุดสาหร่าย	พื้นที่ระบาด 6 จังหวัด (ตรวด จันทบุรี ชุมพร ระยอง นครศรีธรรมราช และระนอง) จำนวน 229 ไร่ <u>การระบาดคงที่</u> พื้นที่ระบาด 5 จังหวัด (จันทบุรี ระยอง ชุมพร นครศรีธรรมราช และระนอง) จำนวน 411 ไร่ <u>การระบาดเพิ่มขึ้น</u> 2 ไร่ พื้นที่ระบาด 3 จังหวัด (จันทบุรี ระยอง และชุมพร) จำนวน 330 ไร่ <u>การระบาดเพิ่มขึ้น</u> 3 ไร่ พื้นที่ระบาด 3 จังหวัด (จันทบุรี ระยอง และชุมพร) จำนวน 217 ไร่ <u>การระบาดเพิ่มขึ้น</u> 7 ไร่ พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (ชุมพร) จำนวน 40 ไร่ <u>การระบาดคงที่</u> พื้นที่ระบาด 4 จังหวัด (จันทบุรี ชุมพร ตรัง และนราธิวาส)	- การป้องกันกำจัดเพลี้ยไฟในมังคุดในช่วงฤดูแล้ง โดยการพ่นสารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชควรมัน 3 ครั้ง - เมื่อพบใบอ่อนมังคุด ถูกทำลายเกิน 20% ให้พ่นด้วยสารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืช คาร์บาริล อัตรา 60 กรัม/น้ำ 20 ลิตร พ่น 2 ครั้ง ห่างกัน 5 วัน - เมื่อพบหนอนกัดกินใบอ่อนเข้าทำลายของยอด ให้พ่นด้วยสารฆ่าแมลงคาร์บาริล อัตรา 60 กรัม/น้ำ 20 ลิตร เมื่อพบการระบาดในระยะแตกใบอ่อน ให้พ่น 2 ครั้ง ห่างกัน 10 วัน - พ่นสารเคมีป้องกันกำจัดโรคใบจุด ในช่วงที่มังคุดแตกใบอ่อน เช่น คอปเปอร์ออกซิคลอไรด์ 30-80 กรัม - พ่นสารเคมีป้องกันกำจัดโรคแอนแทรคโนส เช่น คาร์เบนดาซิม อัตรา 10-20 กรัม หรือไอโพรไดโอน 20-30 กรัม โดยเลือกใช้สารชนิดใดชนิดหนึ่งผสมน้ำ 20 ลิตร - เมื่อพบการระบาดของโรคใบจุดสาหร่ายพ่นด้วยสารป้องกัน

ชนิดพืช	ศัตรูพืช	สถานการณ์	การดำเนินงาน
	7. โรคน้ำแห้งและขอบใบแห้ง 8. เพลี้ยแป้ง 9. โรแดง	จำนวน 545 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 8 ไร่ พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (จันทบุรี และชุมพร) จำนวน 26 ไร่ การระบาดลดลง 2 ไร่ พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (จันทบุรี) จำนวน 18 ไร่ การระบาดคงที่ พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (ระยอง และชุมพร) จำนวน 20 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 1 ไร่	กำจัดโรคพืช เช่น คอปเปอร์ออกไซด์คลอไรด์ - เมื่อเริ่มพบอาการของโรค ให้ใช้สารป้องกันกำจัดโรคพืช โดยเลือกใช้สารชนิดใดชนิดหนึ่งตามอัตราที่ฉลากระบุ - ตัดแต่งกิ่งมั่งคุด จากนั้นให้ใช้เศษผ้าชุบน้ำมันเครื่อง ผูกรอบโคนต้น เพื่อป้องกันมดและเพลี้ย - เมื่อพบโรแดงหรือโรแดงแอฟริกันระบาดรุนแรงให้ใช้สาร กำจัดแมลง ได้แก่ ไพโรพาร์ไกด์ อัตรา 30 กรัม อะมิทราซ อัตรา 30 มล. หรือเอคซีโทเซซอกซ์อัตรา 40 มล.
ลำไย	1. เพลี้ยแป้ง 2. โรคคราดำ 3. โรคพุ่มไม้กวาด 4. หนอนคืบกินใบ 5. โรคก้ามหยา 6. หนอนม้วนใบ 7. หนอนเจาะกิ่งและลำต้น 8. มวนลำไย 9. เพลี้ยไฟ 10. หนอนกินดอก	พื้นที่ระบาด 4 จังหวัด (เชียงใหม่ จันทบุรี สระแก้ว และสมุทรสาคร) จำนวน 122 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 30 ไร่ พื้นที่ระบาด 4 จังหวัด (เชียงใหม่ พะเยา จันทบุรี และสระแก้ว) จำนวน 224 ไร่ การระบาดลดลง 18 ไร่ พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (จันทบุรี และสระแก้ว) จำนวน 141 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 8 ไร่ พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (จันทบุรี) จำนวน 25 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 2 ไร่ พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (จันทบุรี และเชียงใหม่) จำนวน 50 ไร่ การระบาดคงที่ พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (จันทบุรี และเชียงใหม่) จำนวน 39 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 3 ไร่ พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (จันทบุรี และสมุทรสาคร) จำนวน 8 ไร่ การระบาดคงที่ พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (เชียงใหม่ และจันทบุรี) จำนวน 15 ไร่ การระบาดคงที่ พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (เชียงใหม่) จำนวน 16 ไร่ การระบาดคงที่ พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (จันทบุรี) จำนวน 19 ไร่ การระบาดคงที่	- หากพบว่า เพลี้ยแป้งเริ่มระบาดในสวนลำไย ควรพ่นด้วย สารเคมีป้องกันกำจัด ได้แก่ มาลาไทยอน อัตรา 30 มล./น้ำ 20 ลิตร หรือไพโรทรอยด์ พ่นให้ทั่ว 2-3 ครั้ง ห่างกัน 10 วัน - พ่นสารเคมี เช่น คาร์บาริล 85% WP อัตรา 40 กรัม/น้ำ 20 ลิตร อาจพ่นควบคู่กับสารป้องกันกำจัดเชื้อรา ได้แก่ คอปเปอร์ออกไซด์คลอไรด์ อัตรา 40-50 กรัม หรือเบนตาโซฟลูทรีน อัตรา 40-50 กรัม - หมั่นสำรวจแปลงปลูกพืช หากพบกิ่งที่เป็นโรคพุ่มไม้กวาด ให้ตัดกิ่งที่เป็นโรคนำมาเผาทำลายนอกแปลง - เขี่ยกิ่งให้หนอนร่วงหล่นแล้วเก็บรวบรวมไปทำลายหรือนำไปเป็นอาหารสัตว์เลี้ยง และเก็บรวบรวมดักเตี๋ยทำลาย หากระบาดมาก ควรพ่นด้วยสารเคมีป้องกันกำจัด เช่น คาร์บาริล อัตรา 45-60 กรัม หรือแลมบ์ดาไซฮาโลทริน อัตรา 12 มล. เลือกใช้ชนิดใดชนิดหนึ่งผสมน้ำ 20 ลิตร - หมั่นสำรวจแปลงปลูกอย่างสม่ำเสมอ หากพบมีการระบาด ให้ตัดแต่งกิ่ง และยอดที่ถูกโรทำลายนำไปเผาทิ้งนอกแปลงปลูก - หมั่นตรวจ ถ้าพบให้เก็บทำลาย หากระบาดรุนแรงมาก ควรฉีดพ่นด้วยยาโมโนโครโตฟอส ในอัตรา 20 ซีซี./น้ำ 20 ลิตร หรือพ่นด้วยไพโรทรอยด์อัตรา 10 ซีซี./น้ำ 20 ลิตร - ตัดส่วนที่ถูกทำลายที่มีตัวหนอนแล้วเผาไฟเสียและจับตัวแก่ที่มาเล่นไฟกลางคืนไปทำลาย - จับตัวเต็มวัย ตัวอ่อน และไข่ไปทำลาย หากพบระบาดมาก ใช้ยาฆ่าแมลงพวก โมโนโครโตฟอส ฉีดพ่นในอัตรา 20 ซีซี./น้ำ 20 ลิตร หรือยาฆ่าแมลงคาร์บาริล อัตรา 45 กรัม/น้ำ 20 ลิตร - การป้องกันกำจัดเพลี้ยไฟในช่วงฤดูแล้งขณะที่อยู่ในระยะ ออกดอก ติดผลอ่อน การพ่นสารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืช ควรพ่น 3 ครั้ง

8. สถานการณ์โรคระบาดสัตว์

โรคพิษสุนัขบ้า สถานการณ์โรคพิษสุนัขบ้า ระหว่างวันที่ 1 ตุลาคม 2567 - 1 เมษายน 2568

ปัจจุบันมีพื้นที่ควบคุมที่พบการเกิดโรค ทั้งหมด 16 จังหวัด 36 จุด ได้แก่ จังหวัดน่าน กาฬสินธุ์ สุรินทร์ มุกดาหาร มหาสารคาม ร้อยเอ็ด นครราชสีมา บุรีรัมย์ ยโสธร เลย อำนาจเจริญ อุบลราชธานี ชลบุรี ฉะเชิงเทรา สมุทรปราการ และจังหวัดสงขลา ซึ่งขณะนี้กรมปศุสัตว์ยังได้เร่งรัดควบคุมโรคทุกจุดเกิดโรค โดยฉีดวัคซีนรอบจุดเกิดโรค (ring vaccination) ร่วมในการเฝ้าระวัง ป้องกัน และควบคุมโรคได้

พื้นที่เฝ้าระวังการเกิดโรค 56 จุด ประกอบด้วย จังหวัดกรุงเทพมหานคร กาฬสินธุ์ ขอนแก่น จันทบุรี ฉะเชิงเทรา ชลบุรี นครนายก นครราชสีมา น่าน บุรีรัมย์ ปราจีนบุรี มหาสารคาม ร้อยเอ็ด ระยอง ศรีสะเกษ สงขลา สมุทรปราการ สระแก้ว สุรินทร์ อำนาจเจริญ และจังหวัดอุบลราชธานี และพบจุดเกิดโรคพิษสุนัขบ้า 2 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดกาฬสินธุ์ และจังหวัดเลย